

***Aprobi** (tr). 1 Opiniŝ ion bona. Kp KONSENTI, AKCEPTI, AMEN. 2 Deklari ion bona k laŭdinda : *~i agon, ideon ; fari ~an kapmovon* Z. Kp LAŬDI, APLAŬDI, SANKCII. 3 Deklari iun, post oficiala ekzameno, taŭga por ia posteno : *~ita profesoro*. Vd DIPLOMO.

apsido Z. ☞. Punkto kie planedo estas plej proksima aŭ plej malproksima de la suno.

***Apud**. Prep., memstara vortero k prefikso esprimanta la proksimecon, la pli-malpli grandan najbarecon : 1 *~propra domo ŝtelisto ne ŝtelas* Z ; *~plena mangotablo ĉiu estas tre afabla* Z ; *la batalo ~ Solferino*. 2 *li loĝas en la ~a domo* ; *la ĉapelo staras sur la tablo, k la gantoj kuŝas ~e*. 3 *li ~estas al sia patro* ; *~meti*. Kp ĈE, EN.

***Ar**. I^o Sufikso esprimanta kolekton da samspecaj estuloj aŭ objektoj, kiuj estas esence ligitaj inter si k formas unu apartan tuton, unu kolektivon objekton : *hom~o* (tuto de la homoj) ; *maro estas gut~o* ; *ŝip~o* (kolekto da kelkaj ŝipoj formantaj specialan arangon) ; *arb~o* (kolekto da vivantaj arboj kovranta vastan spacon) ; *pro multo da arboj li arb~on ne vidas* (vidas nur detalojn, sed ne la tuton).

II° Memstara samsignifa vortero : *~o*. Grupo, amaso : *~o da dehakitaj arboj* (nura amaso ne formanta apartan tuton). *~igi*. Kolekti, kunvenigi, kungrupigi : *~igi multajn dokumentojn*. *~igli*. Kolektigi : *la polico dispelis la ~igintojn* ; *post lia morto multaj legendoj ~igis ĉirkaŭ lia nomo*. (Kp KUNAĴO, AMAŝO, GRUPO, TRUPO, BANDO, KOHORTO, TAĈMENTO, HORDO, GREGO, ARMEO, LEGIO, KLANO.)

aro Z. Mezurunuo por kampoj en la metra sistemo = 100 kv. metroj.

arao ☞. G. de papagoj (ara).

Arabesko. Ornama desegnaĵo, laŭ la araba maniero, konsistanta el kunplektitaj linioj : (f) *tra la verda foliaro la suno desegnis sur la tero lumajn ~ojn*.

arako Z. Brando eltirita el rizo.

arakido ☞. Oleoriĉa planto, g. de legumenacoj (arachis).

***Araneo**. Besteto el fam. de artikuloj, okkrura k okokula, senflugila, kiu teksas

retajon por kapti insektojn (aranae). *~ajo* Z. *~a reto*.

***Aranĝi** (tr). 1 Meti laŭ ĝusta ordo, ordigi : *~i ĉambron, liton* ; *~i librojn en biblioteko* ; *la du armeoj sin ~is kontraŭ la komuna malamiko* Z ; *ord~i* Z ; *vort~o*. 2 Pretigi, organizi, prepari, prizorgi : *~i kongreson, feston, interkunbunikiĝadon, belan akcepton* ; *sin ~i komforte* ; *fari laŭgan ~on*. *~ema* Z. Elturniĝema, elpensema, eltrovema. *Al~i* Z. Adapti. *Kun~o*. Kunordigo. *Mal~i*. Malordigi. (Kp KONFUZI, MALHELPI, PERTURBI, RENVERSI, RUINIĜI).

araŭkario ☞. G. de koniferoj, kreskanta en tropikaj landoj (araucaria).

***Arbo**. Ligna veg. kun alta trunko, branĉoj k folioj (ekz : kverko, platano, pomujo, ĉerizarbo). *~aro*. Vd AR. *~eto*. Arbusto aŭ arbedo. *~etaro*. Kolekto da *~etoj* kune kreskantaj. *~etaĵo*. Arbustotuto, vepro.

Arbalesto. Speco de pafarko, streĉata per risorto k provizita per ligna stango por alceligi la pafon.

arbedo. Veg. kun ligneca malalta trunketo, kiu disbranĉigas tuj de la bazo (ekz : lilako, ribujo, krataĝo).

***Arbitra**. Libervola, propraĉecida, laŭkaprica, senkontrola, despota : *~a ago, juĝo, regulo, povo* ; *ĉiuj vortoj de Volapŭk estis ~e elpensitaj* Z. *~o*. *~a ago : severaj reguloj permesantaj nenian escepton nek ~on* Z ; *agi laŭ sia ~o* Z ; *oni ne povas krei lingvon laŭ sia ~o* Z.

Arbitracio. Decido pri ia grava malkonsento, farita de juĝanto elektita de la disputantoj : *ĉiu internacia malkonsento devus esti finita per ~o*. *~i* (tr). Juĝi per *~o*. *~anto*, *~ulo*. Interkonsentita juĝonto.

arbitraĝo £. Spekulacia operacio, kies bazo estas elprofiti la kurzdiferencen de valorajoj (valorpaperoj, akcioj, devizoj, valutoj ks) en diversaj lokoj por per vendado-aĉeto havi netan profiton. Kp AĈIOTI, SPEKULACII.

arbusto Z. Arbeto malpli alta ol la arbedo, k kies trunketo estas ligneca ĉe la bazo k herbeca ĉe la supro (ekz : berberiso, rubuso, eriko, frambujo) : *dorn~o* Z.